

Musik

Musik finns i alla kulturer och berör människor såväl kroppsligt som tanke- och känslomässigt. Musik som estetisk uttrycksform används i en mängd sammanhang, har olika funktioner och betyder olika saker för var och en av oss. Den är också en viktig del i människors sociala gemenskap och har betydelse för individens identitetsutveckling. I vår tid förenas musik från skilda kulturer och tidsperioder med andra konstformer i nya uttryck. Kunskaper i och om musik ökar möjligheterna att delta i samhällets kulturliv.

Syfte

Undervisningen i ämnet musik ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper som gör det möjligt att delta i musikaliska sammanhang, både genom att själva musicera och genom att lyssna till musik.

Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att tillägna sig musik som uttrycksform och kommunikationsmedel. Genom undervisningen ska eleverna ges möjligheter att utveckla kunskaper i att använda röst, musikinstrument, digitala verktyg samt musikaliska begrepp och symboler i olika musikaliska former och sammanhang.

Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla en musikalisk lyhördhet som gör det möjligt att själv och i samarbete med andra skapa, bearbeta och framföra musik i olika former. Undervisningen ska ge eleverna både möjlighet att utveckla en tilltro till sin förmåga att sjunga och spela samt ett intresse för att utveckla sin musikaliska kreativitet.

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla förmågan att uppleva, kommunicera om och reflektera över musik från olika sammanhang. Elevernas erfarenheter av musik ska utmanas och fördjupas i mötet med andras musikaliska erfarenheter. Därigenom ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar förståelse för olika musikkulturer.

Undervisningen i ämnet musik ska ge eleverna förutsättningar att utveckla

- förmåga att sjunga och spela i olika musikaliska former och genrer,
- förmåga att skapa musik samt uttrycka och kommunicera tankar och idéer i musikalisk form, och
- förmåga att uppleva och reflektera över musikens innehåll, funktion och betydelse i olika sammanhang.

Centralt innehåll

I årskurs 1– 3

Musicerande och musikskapande

- Sång och spel i olika former.
- Imitation och improvisation med röst, rörelse och instrument.
- Gestaltning av sånger och berättelser med ljud, rytmer och rörelser.

Musikens verktyg

- Röstens och hur den kan varieras och användas för musikaliska uttryck.
- Slagverksinstrument, stränginstrument, tangentinstrument och digitala verktyg för musicerande och musikskapande.
- Musikaliska byggstenar, till exempel puls, tempo och dynamik.

Musikens sammanhang och funktioner

- Musik som knyter an till elevernas vardagliga och högtidliga sammanhang, däribland en inblick i svensk och nordisk sång- och danslekstradition.
- Olika musikinstrument. Hur de låter, vad de heter och hur de ser ut.
- Associationer i form av tankar, känslor och inre bilder som uppkommer genom musikupplevelser.

I årskurs 4– 6

Musicerande och musikskapande

- Sång och spel i olika former.
- Imitation och improvisation med röst, rörelse och instrument med utgångspunkt i musikaliska byggstenar.
- Komposition med utgångspunkt i inspirationskällor, till exempel bild, rörelse och musik.
- Gestaltning av sånger och berättelser med ljud, rytmer och rörelser.

Musikens verktyg

- Röstens och hur den kan varieras och användas för musikaliska och vokala uttryck, till exempel sång, jojk och rap.
- Ackord-, melodi-, bas- och slagverksinstrument samt digitala verktyg för musicerande och musikskapande.
- Röstvård och hörselvård vid musikaliska aktiviteter i olika miljöer.
- Musikaliska byggstenar, till exempel rytm, klang och tonhöjd.
- Musiksymboler med bild-, färg-, siffer- eller bokstavsstöd, till exempel noter och ackord.

Musikens sammanhang och funktioner

- Musikens påverkan på och betydelse för människan. Musik som knyter an till elevernas vardagliga och högtidliga sammanhang, däribland nationalsången samt några av de vanligaste psalmerna.

- Musikinstrument. Vad de heter och har för funktion i olika ensemble- och orkestertyper.
- Musikaliska karaktärsdrag i konstmusik, folkmusik och populärmusik samt musikaliska uttryck från olika kulturer.

I årskurs 7– 9

Musicerande och musikskapande

- Sång, melodispel och ackompanjemang i olika former och genrer.
- Rytmask och melodisk improvisation med röst, rörelse och instrument med utgångspunkt i musikaliska byggstenar.
- Komposition i olika genrer.
- Gestaltning av idéer genom att musicera och genom att kombinera musik med andra uttrycksformer.

Musikens verktyg

- Rösten och hur den kan varieras och användas för musikaliska och vokala uttryck inom olika genrer och ensembletyper.
- Ackord-, melodi-, bas- och slagverksinstrument samt digitala verktyg för musicerande och musikskapande.
- Röstvård och hörselvård. Orsaker till att tal, sång, musiklyssnande och musicerande kan bidra till skador samt hur dessa skador kan förebyggas.
- Musikaliska byggstenar, till exempel taktarter, musikalisk form och ackord.
- Musiksymboler med bild-, färg-, siffer- eller bokstavsstöd, till exempel noter och ackord.

Musikens sammanhang och funktioner

- Musikens funktion i samhället samt musikens betydelse för att uttrycka identitet och grupptillhörighet i olika sammanhang.
- Hur musik kan användas som meningsskapande uttrycksform i olika medier, till exempel film och spel.
- Rättigheter och skyldigheter vid bruk av musik i olika sammanhang.
- Musikinstrument. Vad de heter och har för funktion i några olika musikaliska genrer.
- Musikaliska karaktärsdrag i konstmusik, folkmusik och populärmusik samt musikaliska uttryck från olika kulturer. Några centrala tonsättare, låtskrivare och musikaliska verk.

Betygskriterier

Betygskriterier för betyget E i slutet av årskurs 6

Eleven **medverkar** i musicerande med sång och instrumentspel. Dessutom **bidrar** eleven till att anpassa sitt musicerande till det musikaliska sammanhanget.

Eleven **medverkar** i att uttrycka tankar och idéer genom musikaliskt skapande.

Eleven **medverkar** i att uttrycka förståelse för musikens innehåll och i att ge exempel på instrument och musikaliska karaktärsdrag.

Betygskriterier för betyget D i slutet av årskurs 6

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betygskriterier för betyget C i slutet av årskurs 6

Eleven musicerar på ett **delvis fungerande** sätt med sång och instrumentspel. Dessutom **anpassar** eleven **delvis** sitt musicerande till det musikaliska sammanhanget.

Eleven uttrycker tankar och idéer på ett **delvis genomarbetat** sätt genom musikaliskt skapande.

Eleven uttrycker **viss** förståelse för musikens innehåll och ger med **viss säkerhet** exempel på instrument och musikaliska karaktärsdrag.

Betygskriterier för betyget B i slutet av årskurs 6

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betygskriterier för betyget A i slutet av årskurs 6

Eleven musicerar på ett **fungerande** sätt med sång och instrumentspel. Dessutom **anpassar** eleven sitt musicerande till det musikaliska sammanhanget.

Eleven uttrycker tankar och idéer på ett **genomarbetat** sätt genom musikaliskt skapande.

Eleven uttrycker **god** förståelse för musikens innehåll och ger med **säkerhet** exempel på instrument och musikaliska karaktärsdrag.

Betygskriterier för betyget E i slutet av årskurs 9

Eleven **medverkar** i musicerande med sång och instrumentspel. Dessutom **bidrar** eleven till att anpassa sitt musicerande till det musikaliska sammanhanget och musikens karaktär.

Eleven **medverkar** i att uttrycka tankar och idéer genom musikaliskt skapande. Dessutom **medverkar** eleven i att komponera musikaliska uttryck som har en fungerande form.

Eleven **medverkar** i att uttrycka förståelse för musikens innehåll och funktion och i att ge exempel på instrument och musikaliska karaktärsdrag i olika musikgenrer.

Betygskriterier för betyget D i slutet av årskurs 9

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betygskriterier för betyget C i slutet av årskurs 9

Eleven musicerar på ett **delvis fungerande** sätt med sång och instrumentspel. Dessutom **anpassar** eleven **delvis** sitt musicerande till det musikaliska sammanhanget och musikens karaktär.

Eleven uttrycker tankar och idéer på ett **delvis genomarbetat** sätt genom musikaliskt skapande. Dessutom komponerar eleven musikaliska uttryck som har en **delvis fungerande** form.

Eleven uttrycker **viss** förståelse för musikens innehåll och funktion och ger med **viss säkerhet** exempel på instrument och musikaliska karaktärsdrag i olika musikgenrer.

Betygskriterier för betyget B i slutet av årskurs 9

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betygskriterier för betyget A i slutet av årskurs 9

Eleven musicerar på ett **fungerande** sätt med sång och instrumentspel. Dessutom **anpassar** eleven sitt musicerande till det musikaliska sammanhanget och musikens karaktär.

Eleven uttrycker tankar och idéer på ett **genomarbetat** sätt genom musikaliskt skapande. Dessutom komponerar eleven musikaliska uttryck som har en **fungerande** form.

Eleven uttrycker **god** förståelse för musikens innehåll och funktion och ger med **säkerhet** exempel på instrument och musikaliska karaktärsdrag i olika musikgenrer.